

"עשרה מי יודע?"

כך שרנו ממש לא מזמן, בליל הסדר... ומהי התשובה?

"עשרה דיבראו!" - עשרת הדיברות!

עכשיו, לאחר שבעה שבועות של ספירת העומר, מפסח ועד הלום, הגענו ליעד - לחג מתן תורה

בו קיבלנו במעמד הר סיני את עשרת הדיברות, עשרת החוקים שהם היסוד למוסר האנושי.

בחג הזה יש לכולנו הזדמנות להתחבר אליהם מחדש ולגלות את המסר הרלוונטי שלהם לנו ולמשפחתנו.

הכנו עבורכם הצעה למסורת משפחתית חדשה, סביב שולחן החג:

"הגדת עשרת הדברות"

אתם מוזמנים לקרוא, לדון, לשיר ולפעול סביב התכנים של עשרת הדברות

קדימה מתחילים!

מה צריך להכין?

🕒 סעודת חג חגיגית

🕒 4 כוסות יין/מיץ לכל משתתף

🕒 הגדת עשרת הדברות מודפסת

שימו לב, בכדי להפיק את המירב מ"הגדת עשרת הדברות", מומלץ להקדיש לה זמן בנחת לאורך סעודת ליל החג. לחילופין, ניתן לקיים את הפעילות לאורך כל סעודת החג. כמובן שתמיד ניתן לבחור קריאה ועיסוק בחלק מהדברות בלבד.

אי אנחנו:

פרויקט עשרת הדברות נוסד מתוך חזון למציאת מכנה משותף מחבר בין כל חלקי החברה הישראלית, תוך חשיפת ערכי הליבה של עם ישראל המצויים בעשרת הדברות ומהווים מצפן מוסרי עבור כל אחד ואחת מאיתנו. עשרת הדברות הינם מצע ערכי, יהודי, אוניברסלי ורלוונטי, ליצירת חברה מתוקנת ובניית עולם טוב יותר. פרויקט עשרת הדברות זוכה לעניין ולהצלחה רבה מאוד ופועל למעלה מעשור בארץ ובעולם, על מנת ללמד, להעמיק ולחשוף את החיבור לעשרת הדברות כערכי ליבה בערוצי פעילות מגוונים: תוכניות לבתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים ממלכתיות, בתי מדרש לסטודנטים, בתי מדרש להכשרת מדריכים, קורסים דיגיטליים ותוכניות העצמה לנשים. לפרויקט אלפי משתתפים בכל שנה ועשרות אלפי בוגרים.

לאתר: aseret.org.il

גרסה מודפסת יצאה לאור בשיתוף עם ההסתדרות הציונית העולמית, המחלקה לשירותים רוחניים בתפוצות

ההסתדרות הציונית העולמית
הסערך לשירותים רוחניים בתפוצות
World Zionist Organization
Center for Religious Affairs in the Diaspora

הגדת עשרת הדברות

את הערב נפתח בקידוש, ובו נשתה את כוס היין הראשונה מבין ארבע כוסות בהן נתכבד בערב זה. את הדברות נלמד בין כוס לכוס, בשיטת 'הספירה לאחור', נתחיל מהדיבר העשירי - "לא תחמוד" ונתקדם עד לדיבר הראשון - "אנוכי ה' אלוהיך".

זו ההזדמנות להיזכר ברגע מכונן - במעמד הר סיני. *אחד מקני הבית מוזמן להקריא:*

ויהי ביאם השלישי בהיית הבקר ויהי קלת וברקים וענן כבד על ההר וקול שפך חזק מאד ויחרד כל העם אשר בסחנה. ויצא משה את העם לקראת האלקים מן הסחנה ויתצבו בתחתית ההר. והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל ההר מאד. ויהי קול השפך הולך ויחזק מאד משה ידבר והאלקים יענו בקול.

קידוש ליל שבועות נפתח את ארוחת החג בקידוש על היין:

סברי סרנו ורבנו ורבותי:

ברוך אתה ה' אלהינו סלף העולם פורא פרי הגפן:

ברוך אתה ה' אלהינו סלף העולם אשר בחר בנו מכל עם ורוסמנו מכל לשון וקדשנו במצותיו. ותתן לנו ה' אלהינו פאהבה מועדים לשמחה. חגים וזמנים לששון. את יום חג השבועות הזה. זמן סתו תורתנו: מקרא קדש זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים. ומוציא קדשך בשמחה ובששון הנחלתנו: ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים: ברוך אתה ה' אלהינו סלף העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה:

נוללים את הידיים ומברכים:

ברוך אתה ה' אלקינו סלף העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידים.

בוצעים את החלות ומברכים:

ברוך אתה ה' אלקינו סלף העולם, המוציא לחם מן הארץ.

הציונות שואפת לא רק לחזור ולעשות את עם ישראל לעם חי... אלא אף לתת דוגמה של עם... שבהנהלתו הפנימית וביחסיו עם האנושות כולה הוא דוגל במדיניות המבוססת על עשרת הדברות (מקס נורדאו)

כעת רגע לפני שמתחילים בארוחה נערוך אתגר משפחתי קצר: **"עשרה מי יודע?"** - נסו להיזכר יחד מה הם עשרת הדברות. היעזרו בעשר האצבעות, על כל דיבר שזוכרים מרימים אצבע אחת. ברגע שכל עשר האצבעות מורמות - **הגעתם ליעד!**

וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר:

(1)	אנוכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים סבית עבדים.	(6)	לא תרצח.
(2)	לא יהיה לך אלהים אחרים על פני...	(7)	לא תנאף.
(3)	לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא...	(8)	לא תגנב.
(4)	זכור את יום השבת לקדשו ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת לה' אלקיך...	(9)	לא תענה ברעך עד שקר.
(5)	כבד את אביך ואת אמה למען יארכו ימיו על האדמה אשר ה' אלקיך נתן לך.	(10)	לא תחמד בית רעך. לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך.

כל זאת היה לפני מעל 3300 שנה, אי שם במדבר סיני. **והיום? איך הדברות מדברים אלינו כיום?**

ההיסטוריה היהודית מוסיפה לנוע בערוץ המוסרי שלה - המנוסח בעשרת הדברות (שמעון פרס)

10. לא תחמוד

להיות שמה בחלוקי, לא להשוות ולקנא באחרים, האושר נמצא אצלנו.

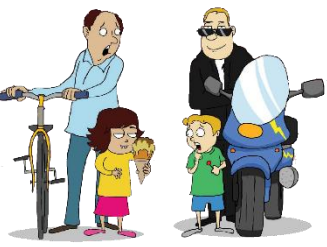
לעולם ידע האדם ויאמין באמונה שלמה שמה שיש לו - טוב לו ומה שיש לו - די לו. ומה שאין לו - לא בשבילו, כי מה שאין לו - אינו עבורו ואז... תהיה השמחה מנת חלקו (מקור לא ידוע)

הקנאה והתאוה והכבוד - מוציאים את האדם מן העולם (פרקי אבות)

במקום לקנא, צריך ללמוד לפרגן ולשמוח בהצלחת השני.

שאלה לדין: הדיבר "לא תחמוד" הוא דיבר מאוד מאתגר, ויש האומרים שהוא הדיבר הקשה ביותר. מדוע לדעתך?

כיצד הפייסבוק, האינסטגרם, והטיק-טוק משפיעים על החמדנות שלנו?

הפעלה משפחתית: "איזהו עשיר? השמח בחלקו" (פרקי אבות) -

שתפו **בחמישה** דברים בהם אתם שמחים בחלקכם!

כעת נחזיר במנה הראשונה ולאחריה נעבור לדיבר התשיעי.

9. לא תענה ברעך עד שקר

עדות שקר - אסורה. לא לשקר וגם לא ללעוג, להעליב ולרכל. יש להשתמש רק במילים שגושות טוב לאחרים.

לשקר יש פרחים, אך אין לו פרי (פתגם אפריקאי)

ושקר - אין לו רגליים (מדרש אותיות דרבי עקיבא)

ומלבד שהזהיר בזה, שלא יעיד אדם שקר, ונכלל בו הלועג על חברו, והמספר לשון הרע, והרכיל, והמלבין פני חברו ברבים ודומיהם (אברבנאל)

הפעלה משפחתית: "נסה לא לחייך": יש לבחור אחד מבני הבית ובמשך דקה, כל בני המשפחה מרעיפים עליו מחמאות כשהאתגר שלו הוא לא לחייך. לאחר דקה עוברים לבן משפחה אחר. נראה מי יצליח לעמוד מול המילים המשמחות האלו!

8. לא תגנוב

גם להעתיק במכתב, להעלים מיסים ולעקוף בתור זו גניבה.

יהי ממון חברך חביב עליך כשלך (פרקי אבות)

אל תגנוב כסף, אל תגנוב גם דעת. אל תגנוב דעת אחרים, ואל תגנוב דעת עצמך. שהרי לא פעם מבטיח האדם לנפשו לעשות גדולות, ולא מקיים (הרבי מקוצק)

בכלל גניבה: גניבת נפשות וגניבת ממון וגניבת דעת הבריות (ספורנו)

מספרים ש...

אל מול הגנב ניצבת דמותו של 'הנהנה מיגיע כפיו', עליו נאמר בתהילים "יגיע כפך כי תאכל אשריך וטוב לך". האדם העמל והיגיע שמח בהישגיו ומעריך את פירות עמלו. המעשייה הבאה ממחישה זאת היטב:

לעשיר מופלג אחד היה בן מוכשר אך עצלן. כשרצה הבן להתחתן הסכים לכך אביו אך בתנאי שיעבוד למשך זמן מה ויצבור לעצמו ממון להמשך חייו. הבן העצלן התאכזב וזעק כי אין לו כוח לעבוד. ריחמה עליו אמו ונתנה לו מטבע זהב כשכר יום עבודה ממוצע והוא הגיש אותו לאביו כאילו הרוויח זאת בעבודתו. זרק האב את המטבע לאש. כששאל הבן בתמיהה מדוע עשה זאת ענה אביו: "אין זה כסף שהרווחת". כך חזר הסיפור על עצמו במשך מספר ימים. לאחר כמה ימים החליטה האם לבחון את הדבר "צא לעבוד בשוק ונראה מה יאמר אביך". מסקרנותו הלך הבן ועבד קשה ובערב הביא הביתה את משכורתו.

ככל הימים - זרק אביו את מטבעו לאש אך הפעם נזעק הנער, אחז ביד אביו וקרא: "לא אבי, אל תשליך את המטבע!" אורו פניו של האב והוא החזיר לו את כספו. ואמר: "עתה ידעתי כי זהו יגיע כפיך". "כיצד ידעת?" שאלה האם. "ראיתי כיצד זעק וחס על הכסף עליו יגע, וחיבב את מטבעו שעמל עליו קשה. ואם כך יידע להעריך את ממונו!" (מעובד ממעשיה גרוזינית)

הפעלה משפחתית: ערכו סבב שיתוף בו תספרו על הישג בחיים לו זכיתם בכוח העמל שלכם.

נמזוג כוס שנייה של יין. את הכוס השנייה אנו שותים לכבוד מעמד הר סיני, בו עמדנו יחד וקיבלנו את התורה. בו הפכנו משבט גדול של עבדים עם גורל משותף לעם בעל ייעוד ותכלית של תיקון העולם. בו שמענו את עשרת הדברות שהפכו להיות המצפן המוסרי שלנו כעם וכיחידים. **לחיים!**

3. לא תנאף

להיות נאמן בכל מערכות היחסים: נאמן לבן/בת הזוג, לחברי, לארצי, לעצמי.

המאבד נאמנותו - אין לו עוד מה לאבד (הפילוסוף הרומי סנקה)
 כל אהבה שהיא תלויה בדבר, בטל דבר, בטלה אהבה; ושאינה תלויה בדבר, אינה בטלה לעולם (פרקי אבות)

הפעלה: מיהו אדם נאמן? אחד שניתן לסמוך עליו בעיניים עצומות! זה הזמן להוכיח אמון ונאמנות ולבצע בבית "נפילת אמון": בן משפחה נופל אחורה בעיניים עצומות ובן משפחה אחר עומד מאחוריו ותופס אותו. בהצלחה!

6. לא תרצח

רצח אופי, אלימות, הפחדה, שיימוץ: גם הם סוגים של רצח.

לפיכך נברא אדם יחידי בעולם ללמד שכל המאבד נפש אחת מעלין עליו כאלו איבד עולם מלא וכל המקיים נפש אחת מעלין עליו כאילו קיים עולם מלא (תלמוד ירושלמי, מסכת סנהדרין)

שאלה לדין: לאור המקורות בהרחבה מהו ההיפך מ"לא תרצח"? מה תהיה ההתנהגות החיובית הנובעת מ"לא תרצח"?

אחרי שלמדנו 5 דיברות זה הזמן למנה העיקרית לאחר המנה העיקרית נמזוג כוס שלישי של יין.
 את הכוס השלישית אנו שותים לכבוד עשרת הדברות. לאחר המנה העיקרית נמזוג כוס שלישית של יין - אחרי שלמדנו 5 דיברות זה הזמן למנה העיקרית. עשרת הדברות הם מילים ספורות בתנ"ך ששינו את פני העולם. עשרת הדברות, מאירים לנו את הדרך גם היום, ומכוונים את התנהגותנו ובחירותינו. עשרת הדברות מקיפים את כל תחומי החיים, ונשארים רלוונטיים בכל דור ודור. הם התמצית של כל התורה וערכי הליבה של עם ישראל. הם המפתח לבנות עולם טוב יותר. **לחיים!**

5. כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך

כיבוד הורים זו חובה שהיא זכות, להכיר טובה להורים על כל דאגתם לנו ולזכרוננו, ועל כך שנתנו לנו את אמת החיים.

כשם שעיני הבן אל הוריו, כן תהיינה אליו עיני ילדיו בבוא הזמן. אלמלא הקשר בין אבות ובנים - תנותק **שרשרת הדורות**, תאבד תקוות העבר היהודי לגבי העתיד והאומה הישראלית תחדל מלהיות. אכן גדולה חשיבותם של ההורים בישראל, ולפיכך ייחדה להם התורה מקום נכבד (רש"י הירש) בעשרת הדברות

שלושה שותפים יש באדם: הקב"ה אביו ואמו, בזמן שאדם מכבד את אביו ואמו, אומר הקב"ה: מעלה אני עליהם כאילו דרתי ביניהם וכיבדוני (מסכת קידושין)
עיקר כיבוד אב ואם לעשות להם נחת רוח בין בדברים ובין במעשה (רבנו יונה, אגרת התשובה)

ששאלנו את:

הפעלה משפחתית: ערכו סבב משפחתי בו הילדים מודים להורים על דבר מסוים שהם קיבלו מהם (תכונה, כשרון, תובנה). לאחר מכן ההורים מתבקשים גם כן לחלוק עם המשפחה מהו הדבר המרכזי שהם קיבלו מהוריהם ושעליו הם מלאים בהכרת הטוב.

4. זכור את יום השבת לקדשו

שבת היא יחזקת דת - לאגוד ולנשמה. זוהי הזדמנות פז לעצור את מרוץ החיים המטורף ולהתחבר לזכריהם החשובים בחיים: לעצמנו, למשפחתנו ולמסורת של אבותינו.

לפני יותר משלושת אלפים שנה נחקק החוק הסוציאלי המתקדם ביותר בתולדות האנושות, יום מנוחה שבועי... ציווי אלוקי המחייב אדם לנוח מעמלו ביום שבת, להכניס שפיות בחייו שלו עצמו, ומעניק, באופן מהפכני, זכות זהה גם לעבדיו, גם למי שאינו בן דתו, ואפילו לבהמה (שלי יחימוביץ)

ארץ ישראל בלי שבת לא תיבנה אלא תיחרב... בלי שבת אין ארץ ישראל ואין תרבות ישראל (חיים נחמן ביאליק)
אמר לו הקב"ה למשה: מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיעם (מסכת שבת)

ששאלנו את:

שרים ביחד: כמה שמחה יש כשהמשפחה שרה יחד סביב לשולחן השבת! מוזמנים לשיר את אחת מזמירות השבת או את השיר "מתנות קטנות" שמזכיר לנו איזו מתנה טובה היא השבת עבורנו.

מתנות קטנות | מילים: נעם חורב | לחן: רמי קליינשטיין

והריח הזה ששורט לי את הלב מתגנב מתגנב ופותח דלתות אל אושר קטן אל אותו שיר ישן שעובר אצלנו במשך דורות

מתנות קטנות
מישהו שלח לי מתנות קטנות
רסיסים של כוונה עיגולים של אמונה
מתנות קטנות
מישהו שלח לי מתנות קטנות
כמו הכוח לקבל את מה שאין את מה שיש
מה עוד אפשר כבר לבקש

מתנות קטנות

זה עוד יום שישי מרפסת ועיתון השמש כמו הדאגות לאט נמחקת מנגינות פשוטות זוחלות מהחלון ושום סערה כבר לא תסתיר פה את השקט

מתנות קטנות
מישהו שלח לי מתנות קטנות
רסיסים של כוונה עיגולים של אמונה
מתנות קטנות
מישהו שלח לי מתנות קטנות
כמו הכוח לקבל את מה שאין את מה שיש
מה עוד אפשר כבר לבקש

כי בנו בחרת
ואותנו קידשת
ברוך אתה ה'
מקדש השבת

זה עוד יום שישי נושם את האוויר האור והצל משחקים שוב תופסת השולחן ערוך תמונות ילדות על הקיר שיירות לבנות חוזרות מבית כנסת והריח הזה ששורט לי את הלב מתגנב מתגנב ופותח דלתות אל אושר קטן אל אותו שיר ישן שעובר אצלנו במשך דורות

מתנות קטנות
מישהו שלח לי מתנות קטנות
רסיסים של כוונה עיגולים של אמונה
מתנות קטנות
מישהו שלח לי מתנות קטנות
כמו הכוח לקבל את מה שאין את מה שיש
מה עוד אפשר כבר לבקש

המילים של עשרת הדברות הן, גם היום, המסד לתרבות המערבית כולה (שמעון פרס, בנאום השבעתו לנשיא ה-9 של מדינת ישראל)

3. לא תשא את שם ה' אלוקיך לשווא

אל תשתמש בשמו של האל לשווא ומעבר לזה אל תננהג בצורה שמביישת את שמו של עם ישראל.

להיות מודעים לצמצמה האלוקית שיש בנו ולממש את הפוטנציאל העצום שלנו, הן כפרטים והן כאומה מוסרית-ערכית (בצלאל ספרא)

חובה עליך לחיות חיים ראויים לשם ה' הנקרא עליך (רש"ר הירש)

פיל מת משאיר אחריו את שנהבו, נמר - את חברבורותיו, ואדם - את שמו (פתגם אינדונזי)

לא לשאת את שמו לשווא - כל אחד מאיתנו נושא עליו את שמו הפרטי ואת שמו הלאומי (ישראלי) ואת היותו אדם בעל נשמה אלוקית. בכל אחד ואחת מאתנו נשמה עם פוטנציאל להגיע רחוק באישיותו ולתקן את העולם. כל אחד מאתנו מייצג בהתנהגותו את עצמו, את עמו ואת נשמתו - את אלוקיו ולכן צריך להיות מופת בחייו. מי שמתנהג בצורה לא מוסרית, שכל חייו הם רק מרדף אחרי מיליו תאוות, כסף וכבוד, נשא את שמו לשווא, בזבז את החיים ואת כח החיים האלוקי שבו על קטנות. עליו

הפעלה: מי אני ומה שמי? הדיבר "לא תשא" מלמד אותנו על חשיבותם של השמות וכיצד אנו נושאים אותם עלינו. שתפו זה את זה כיצד אתם מתחברים לשם שניתן לכם על ידי הורכים, כיצד השם שלכם נוגע בכם ומכוון אתכם. עכשיו בקשו מההורים לספר על שם המשפחה, מה משמעותו? מהיכן הגיע ועוד.

בתים הסעודה גיש לאלוהין קינולחים מפנקים.

2. לא יהיה לך אלוהים אחרים על פני

לא להשתקבד לעבודה זרה, לאדם, לכסף, לאמנדה, לכבוד, ל"מה אחרים יגידו?"

כל הנוכח כאילו עובד עבודה זרה (רמב"ם)

כולנו עבדים אפילו שיש לנו כזה כאילו פותחים פה גדול ומחכים לעונג הבא, כולנו מכורים של מישהו... (ברי סחרוף)

עבדי זמן - עבדי עבדים הם, עבד ה' הוא לבד חופשי (רבי יהודה הלוי)

יש בכלל זה העבודה זרה הגדולה המצויה היום בעולם מציאות חזק, והוא: התכונות כל המחשבות והעסקים לקיבוץ הממון והצלחת הנכסים שהמה להם האלוהים האדירים, אשר עליהם הם נשענים ובאמונתם הם נמשכים... וזוהי גופה של עבודה זרה ועיקרה (ר' יצחק עראמה)

הפעלה משפחתית: ראו את דבריו של הרב יצחק עראמה, ונסו להסביר כיצד כל אחד מהנושאים ברשימה הבאה יכול להפוך לעבודה זרה: כסף, קריירה, ניצחון, אוכל, יופי, כבוד, ספורט, אהבה, מסכים. תנו דוגמאות בכל נושא לעבודה זרה. מהו המכנה המשותף של דוגמאות אלו? לאור זאת, נסו להסביר איך אפשר להימנע מהשתעבדות / התמכרות לדברים אלו.

1. אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים

זהו כרטיס הביקור של אלוקים, ואלו

בדיבר הראשון האל מציג את עצמו לא כבורא העולם אלא כמי שעזר לחלשים (הוציאם ממצרים), זהו כרטיס הביקור שהוא בחר להציג. ואנו - מקבלים מכך השראה ולומדים את היסוד הבסיסי - לעזור לאחרים! זה צריך להיות גם כרטיס הביקור שלנו, עיקר חייו, וכך נהיה שותפים לתיקון העולם.

שש מאות ושלוש עשרה מצוות נאמרו לו למשה.. בא חבקוק והעמידן על אחת, שנאמר (חבקוק ב, ד) "וצדיק באמונתו יחיה" (מסכת מכות)

שאלות לדיון:

א. הנביא חבקוק ראה באמונה ערך מרכזי ביהדות שנותן משמעות מעמיקה לחיים וממש מחייה אותנו, אם היית צריך להעמיד את כל התורה כולה על מסר אחד, האם היית בוחר באמונה? ולמה?

ב. ספרו על דמות שהיא עבורכם סמל ומופת לנתינה לזולת. איזה מעשה טוב גם אתם יכולים לעשות כמוה?

נמזוג את כוס היין הרביעית והאחרונה - את הכוס הרביעית של היין אנו שותים לכבוד האחדות בעם ישראל. במעמד הר סיני שררה בעם ישראל אחדות נדירה. "יוחן שם ישראל נגד ההר" - מפרש רש"י כי לשון היחיד "יוחן" מלמדת כי חנו שם "כאיש אחד בלב אחד". כאז גם היום, נישא תפילה לאחדות והבנה ביננו. שנזכה כולנו יחד, כל גווי הקשת הפוליטית החברתית והדתית, להתאחד סביב המכנה המשותף שלנו, ערכי הליבה שלנו, עשרת הדברות. יחד - נבנה עולם טוב יותר. **לחיים!!**

נברך ברכת המזון

שרים יחד: אין יותר טוב מלסיים בשירה משותפת!

תוכלו לשיר שירים הקשורים לחג: ארץ זבת חלב ודבש, סלינו על כתפינו שירים הקשורים לאחדות: לחיי העם הזה, יחד כל הדרך, יחד לב אל לב וישרי תפילה לעתיד טוב יותר: הלוואי, בשנה הבאה, לוי יהי.

חג שמח!

שבועות fun

קבלו מאתנו כמה הצעות מדליקות למשחקים ופעילויות נוספות סביב השולחן:

1. **פנטומימה:** נבקש ממתנדב להציג דיבר אחד בפנטומימה וכל השאר צריכים לנחש מהו הדיבר.
2. **בוב הבנאי:** על המשתתפים לבנות דגם של לוחות הברית מכל חפץ שזמין על השולחן (סכין, מזלג ועוד). אפשר כתחרות בין 2 קבוצות.
3. **שיר השירים:** על בני המשפחה למצוא במהירות שירים שיש בהם את המילה הבאה: תורה/ שבועות/ חלב/ עם ישראל.
4. **עשרת live:** המחזו בעזרת ילדיכם את מעמד הר סיני על פי הטקסט המובא בתחילת ההגדה. תוכלו לתת ל'משה' מטפחת לראש, מקל מטאטא בתור מטה, כסא בתור הר סיני ו21 ספרים בתור לוחות הברית.
5. **הדיבר שמדבר אליי:** ערכו סבב חופשי של בני המשפחה בו תספרו על הדיבר שנוגע בכם במיוחד ומדוע.
6. **הדיבר שמדבר אלינו:** חשבו מהו הדיבר שהכי חסר בחברה הישראלית בתקופה הזו.
7. **הדיבר המשפחתי שלנו:** האם ישנו ערך הקשור לדיבר שהמשפחה שלכם מצטיינת בו במיוחד? לדוגמא: כנות ואמירת אמת (לא תענה ברעך עד שקר) כבוד (כבד את אביך ואת אמך) ועוד.

נשמח לקבל מכם משוב - לחצו כאן

